

каждым предприятием встала проблема определения путей и способов адаптации к новым условиям функционирования. В современных условиях предприятие должно само определять и прогнозировать параметры внешней среды, ассортимент продукции и услуг, цены, поставщиков, рынки сбыта, свои долгосрочные цели и стратегию их достижения.

Литература:

1. Заде Л. Понятие лингвистической переменной и его применение к принятию приближенных решений: Пер. с англ. – М.: Мир, 1976. – 165 с.
2. Кофман А., Хил Алуха Х. Введение теории нечетких множеств в управлении предприятиями: Пер. с исп. – Мн.: Вышэйшая школа, 1992. – 224 с.
3. Недосекин А.О. Нечетко-множественный анализ риска фондовых инвестиций. – СПб., 2002.
4. Дилигенский Н.В., Дымова Л.Г., Севастьянов П.В. Нечеткое моделирование и многокритериальная оптимизация производственных систем в условиях неопределенности: технология, экономика, экология. – М.: Машиностроение - 1, 2004.
5. Матвійчук А.В. Моделювання та аналіз економічних систем на підґрунті теорії нечіткої логіки. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. – Київ – 2007.

Денісова О.О.

доцент, к.е.н.,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ З РОЗРОБКИ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Як і в інших організаційних структурах, рішення з розробки ІС приймаються на трьох рівнях:

- 1) рівень об'єкта автоматизації (підприємства, організації тощо), на якому визначається структура ІС в цілому, впроваджуються нові методи і моделі процесів, стандарти і засоби розробки, формалізуються процедури і політика управління проектом, встановлюються принципи розміщення обчислювальної

техніки. На цьому рівні рішення приймаються в умовах неструктурованих і слабо структурованих ситуацій;

2) рівень окремого проекту. На цьому рівні здійснюється менеджмент проекту та процесу, аналіз впливів, управління змінами, документування. Зокрема, відбувається планування та відстеження ходу виконання проекту, призначення персоналу, оцінювання витрат та координація зусиль. Виконання вказаних завдань пов'язане з труднощами, зумовленими особливостями процесів створення ІС;

3) рівень виконавців, де безпосередньо здійснюється розробка ІС. Проблематика прийняття рішень на цьому рівні пов'язана зі складністю об'єкта автоматизації та ІС. Часто ставиться завдання інтеграції нових додатків до вже існуючої ІС. До розробки залучається велика кількість спеціалістів з різними професійними інтересами, кваліфікацією та рівнем ІТ-підготовки.

Зважаючи на велику кількість різнопланових рішень, що приймаються, різноманітність ситуацій та діючих факторів, для підтримки прийняття рішень потрібна сукупність засобів, інтегрованих між собою.

На нижньому рівні слід використовувати автоматизовані засоби інжинірингу (CASE), які мають забезпечувати підтримку всіх фаз життєвого циклу системи. Типово до цієї групи відносять засоби аналізу, проектування, розробки додатків, реінжинірингу, управління конфігурацією, тестування, документування та ін. З погляду інтеграції важливим є застосування засобів управління вимогами. З одного боку, вони надають можливість налагодити успішну взаємодію з користувачами – вимоги формулюються як під час робочих сесій аналітика з усіма зацікавленими особами за допомогою засобів телекомунікацій, так і в результаті імпорту за результатами аналізу форматованих чи розмежованих текстів в автоматичному або напівавтоматичному режимі. З другого боку, записані у базу даних вимоги є основою для проектування, планування проекту та відстеження ходу його виконання.

На середньому рівні мають застосовуватись системи забезпечення групової роботи та управління проектами, які допомагають менеджеру спланувати роботи, одержавши часові, ресурсні та вартісні оцінки для комплексу робіт, а згодом відстежувати хід виконання проекту і коригувати план. У разі реалізації багатьох проектів застосовують засоби управління

портфелями. Інтеграція з CASE-засобами здійснюється на основі систем управління процесами. Дані про фактично виконані роботи та оцінки щодо обсягу решти робіт мають формуватись на основі інформації, що надходить з нижнього рівня, зокрема, від систем керування конфігурацією, змінами та якістю ІС. Ця інформація нагромаджується в спеціальному репозиторії для оцінювання інструментальних засобів, методів і моделей процесу, а також окремих виконавців та їх команд. Такі оцінки забезпечують зворотний зв'язок з процесом складання розкладів, оцінками витрат і персоналу та контролем якості як процесу, так і продукту.

На верхньому рівні слід використовувати СППР з розробки та модернізації ІС і новітні аналітичні технології, призначені для підтримки стратегічних рішень в умовах невизначеності і ризику. Рішення зі структури ІС приймаються у контексті управління архітектурою підприємства/організації. На основі даних, що надходять з нижніх рівнів, визначаються активи для подальшого багаторазового використання. Результати моніторингу, що виконується на середньому рівні, є підставою для впровадження нових методів, стандартів і засобів розробки.

Довгань А.В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ДО ПИТАННЯ ПРО ЦІНОУТВОРЕННЯ В ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

Оскільки забруднення є побічним результатом суспільної економічної діяльності, то цей результат обов'язково повинен бути відображений у моделях виробничо-економічних систем, зокрема у балансових міжгалузевих чи багатопродуктових моделях. Дана проблема розв'язується за допомогою моделі Леонтьєва-Форда, яка узагальнює модель класичного міжгалузевого балансу і включає дві групи виробництв: основне виробництво і допоміжне виробництво.

Модель має вигляд:

$$\begin{cases} y^{(1)} = x^{(1)} - A_{11}x^{(1)} - A_{12}x^{(2)}, \\ y^{(2)} = A_{21}x^{(1)} + A_{22}x^{(2)} - x^{(2)}, \end{cases}$$